

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

230 471

(11) (B1)

(61)

(23) Výstavní priorita
(22) Přihlášeno 18 11 82
(21) PV 8222-82

(51) Int. Cl.³ A 43 B 23/02

(40) Zveřejněno 30 12 83
(45) Vydáno 01 03 86

(75)
Autor vynálezu VALEHRACH MILOSLAV ing., OTROKOVICE,
KLOUBEC LUDVÍK,
MACKŮ VLADIMÍR dipl. tech.,
KUBINA PAVEL ing., GOTTWALDOV,
LUKOVSKÝ LEO, BŘECLAV

(54) Svršek obuvi, zejména obuvi pro volný čas a polospportovní obuvi

Vynález se týká zdokonalené obuvi pro volný čas a polospportovní obuvi, nazývané "après-ski" nebo "Moons Boots", vybavené textilním svrškem.

Účelem vynálezu je nejen propůjčit obuvi žádaný vzhled textilního svršku, ale přitom i zdokonalit nepropustnost této obuvi pro vodu při zachování její propustnosti pro vodní páry.

Uvedeného účelu se podle vynálezu dosahuje tím, že se na robustní podešev upravuje vrstvený útvar, sestávající na lícové straně z polyamidové nebo polyesterové tkaniny či pleteminy, na níž přiléhá akrylátový nebo polyesteruretanový kotvicí nános, tzv. "primer", zprostředkující soudržnost polyesteruretanového impregnačního zátěru nebo polyesteruretanové folie, přidržující z druhé strany izolační vrstvu polyuretanové pěny o tloušťce 4 až 6 mm, jež je z rubové strany opatřena podšívkovým úpletem z polyamidu nebo bavlny, popřípadě z jejich kombinace. Lícová strana svršku je popřípadě ještě upravena nástřikem hydrofobního prostředku, například polysiloxanovou emulzí, katalyzovanou organokovovou sloučeninou.

Vynález řeší svršek obuvi, zejména obuvi pro volný čas a polospportovní obuvi, připevněný na podešev, ponejvíce robustního provedení z plastické hmoty nebo z pryže.

Polospportovní obuvi, respektive obuv pro volný čas, často nazývána také jako "après-ski" nebo "Moon s Boots", se jakožto obuv účelová, jejíž délka na nose uživatele bývá značně omezena, vyráběla až dosud ponejvíce ze svrškových materiálů syntetického původu, totiž tak zvaného "koženkového" charakteru, jehož podstatným znakem je sice nepropustnost pro pronikání vlhkosti do obuvi zvenčí, ale současná neschopnost takové obuvi k účinnému propouštění vodní páry směrem ven z obuvi. Současné módní trendy však učinily tohoto druhu artikl, který je nošen po dlouhou dobu, až příliš neúměrnou jejímu původnímu poslání a proto také takto provedená obuv již není schopna zajišťovat potřebné hygienické parametry, zejména pokud se týká propustnosti pro vodní páry. Tím se snižuje pohodlí uživatele obuvi při nošení.

Pro svršky této obuvi se stále výrazněji prosazuje snaha o získání textilního vzhledu. Jedním z takových řešení je návrh obsažený v DT 31 47 558 pro turistickou obuv, jejíž podešvová i svršková část je z umělé hmoty nebo z pryže, avšak určité díly svršku jsou zkombinovány výseky z usně nebo z nylonové tkaniny. Je to řešení, podporující sice propustnost pro vodní páry a zaručující tedy tak zvanou "dýchatelnost" obuvi, avšak na druhé straně nezabraňuje účinně pronikání vlhkosti dovnitř obuvi, zejména za podmínek zimního nošení v tající sněhové hmotě.

Tento problém se podařilo odstranit navržením obuvi, zejména pro volný čas a polospportovní obuvi, mezi niž patří také tak zvané "joggery", jejíž podešev, ponejvíce robustního provedení, je z plastické hmoty nebo z pryže a na ní je připevněn svršek textilního, ne-

koženého charakteru podle vynálezu, jehož podstata spočívá v tom, že tento svršek je tvořen vrstveným útwarem, sestávajícím na lícové straně z polyamidové nebo polyesterové tkaniny či pleteniny, na niž přiléhá akrylátový nebo polyesteruretanový kotvicí nános, tzv. "primer", zprostředkující soudržnost polyesteruretanového impregnačního zátěru nebo polyesteruretanové fólie, přidržující z druhé strany izolační vrstvu polyuretanové pěny o tloušťce 4 až 6 mm, jež je z rubové strany opatřena podšívkovým úpletem z polyamidu nebo bavlny, popřípadě z jejich kombinace, přičemž podle výhodné alternativy je lícová strana svršku upravena nástřikem hydrofobního prostředku, například polysiloxanovou emulzí, která je katalyzována organokovovou sloučeninou.

U provedení obuvi se svrškem podle vynálezu dochází ke zvýšení propustnosti pro vodní páry, takže se zvyšuje pocit pohodlí při jejím nošení, zatímco propustnost vlhkosti do obuvi zůstává zachována na stejné úrovni jako u koženkových druhů obuvi typu "Moon's Boots". Navíc je u této obuvi odstraněno praskání líce, k němuž docházelo v místech největšího namáhání svršku při chůzi a také v důsledku proštítní jehlou, neboť podešev bývá na svršek této obuvi připevňována šitím. Vzhledem k tomu, že svršek není náchylný na roztržení, prodlužuje se současně i životnost tohoto druhu obuvi podle vynálezu. Textilní charakter svrškového materiálu plně odpovídá požadavkům současných světových módních trendů v používání obuvi. Nezanedbatelným není ani to, že při nošení v zimě je taková obuv mrazuvzdorná, neboť svršek je i za mrazu kolem -20 až -25°C dostatečně flexibilní, aby nepraskal v důsledku tuhnutí.

Obuv se svrškem podle vynálezu se v podstatě zhotovuje výrobními postupy, kterých bylo používáno pro zhotovování obuvi dosavadního provedení. Ke změně dochází u konfekce svršků, které mají provedení podle vynálezu. Takto se nového provedení svršku podle vynálezu dostává již zmíněnému typu "Moon's Boots", polosportovním kozačkám, obuvi pro volný čas, "Joggerům" a obuvi vycházkové. Do holenkové obuvi podle vynálezu typu "Moon's Boots" se i nadále mohou, a také se vkládají, vnitřní vložky, které se po nošení vytahují a ponechávají vysoušet.

U obuvi se svrškem podle vynálezu je pro zachování textilního charakteru na svršku, za současného dosažení trvalé nepropustnosti pro vodu směrem dovnitř rozhodující, že impregnační vrstva je uložena až pod lícovou stranou textilu, který pak představuje na svršku

obuvi líc. Protože tato impregnační vrstva je vytvořena polyester-uretanem, propouští vodní páry směrem k líci, jinými slovy pot ven z obuvi při jejím nošení.

K bližšímu vysvětlení podstaty vynálezu jsou přiloženy dva příklady provedení.

Příklad 1

Pro výrobu obuvi typu "Moon's Boots", tedy vysoké holeňové obuvi, byl na robustní skelet podešve přišit svršek, který sestává z následující skladby. Líc tvoří polyamidová tkanina hmotnosti 75 g/mm^2 , na niž byl proveden dvojitý nános akrylátového lepidla, na bázi roztoku kopolymeru butylakrylátu a metakrylátu, v množství 20 a 30 g/m^2 , na němž následovala polyesteruretanová přetírka o sušíně 30 %. Na tuto přetírku byla potom nalaminována izolační mezivrstva z polyuretanové pěny v tloušťce 5 mm, o objemové hmotnosti 25 kg/m^3 . Jako podšívková vrstva byl na molitanovou pěnu připevněn polyamidový úplet o hmotnosti 50 g/m^2 .

Výsledná obuv byla na lícové straně ještě přestříkána nánosem impregnačního prostředku na bázi polysiloxanové emulze. Obuv je nepropustná pro vodu, propouští vodní páry, je mrazuvzdorná, má barevnou stálost a ve srovnání s koženkovým svrškem je kvalitativně hodnocena o stupeň výše. Vysoký stupeň hygienických vlastností je doplněn vyjímatelnou vnitřní vložkou a vysokou sorpční kapacitou.

Příklad 2

Vycházková polobotková obuv byla vyrobena tak, že na podešvovou část byl připevněn svršek, konfekčně zhotovený z vrstveného materiálu, schopného zajistit trvalou nepropustnost pro vodu.

Lícová strana svrškového materiálu sestávala z polyamidového úpletu o hmotnosti 120 g/m^2 , který byl z opačné strany upraven počesáním. Na počesanou stranu byl nanesen nános jednokomponentního polyesteruretanového přednátku a na tento nános potom nalepena polyesteruretanová fólie o hmotnosti 80 g/m^2 . Potom následovala izolační mezivrstva z polyuretanové pěny v tloušťce 4,5 mm a celý materiál dokončovala podšívková polyamidová pletenina, v kombinaci s bavlněným keprem.

Takto zhotovená obuv byla v jednom případě ještě na povrchu svršku nastříknuta hydrofobním prostředkem. Obuv s nástřikem hydrofobního prostředku byla poněkud odolnější proti propustnosti vody,

a sice v tom, že tento nástřík, směřovaný zejména do míst s proší-
tím, dokonale zacelil otvory po průniku jehly.

P Ř E D M Ě T V Y N Á L E Z U

230 471

1. Svršek obuvi, zejména obuvi pro volný čas a polosportovní obuvi, připevněný na podešev, poněkud robustního provedení z plastické hmoty nebo z pryže, vyznačený tím, že na podešev je upraven vrstvený útvar, sestávající na lícové straně z polyamidové nebo polyesterové tkaniny či pleteniny, na niž přiléhá akrylátový nebo polyesteruretanový kotvící nános, tzv. "primer", zprostředkující soudržnost polyesteruretanového impregnačního zátěru nebo polyesteruretanové fólie, přidržující z druhé strany izolační vrstvu polyuretanové pěny o tloušťce 4 až 6 mm, jež je z rubové strany opatřena podšívkovým úpletem z polyamidu nebo bavlny, popřípadě z jejich kombinace.
2. Svršek obuvi podle bodu 1, vyznačený tím, že jeho lícová strana je upravena nástřikem hydrofobního prostředku, například polysiloxanovou emulzí, katalyzovanou organokovovou sloučeninou.